

Sessie 5 – meedenkteam Generalenbuurt

Eindhoven, 11 juni 2019

buurkracht.



Agenda

1. Welkom

2. Waar staan we nu?

- Evaluatie buurtbijeenkomst, Resultaten bewonerspanel, Updatekaarten

3. Kwalitatieve enquête buurtproces aardgasvrij traject

4. Buurtplan concept

5. Planning 2^e helft 2019

- Warmtecamera-wandeling
- Ervaringsverhalencampagne
- Lancering online tool: inzicht in de mogelijkheden voor jouw huis

6. Afsluiting

Aanleiding

buurkracht.



Nieuwbouw
geen
aardgas
meer

Wijkplan
aardgasvrij

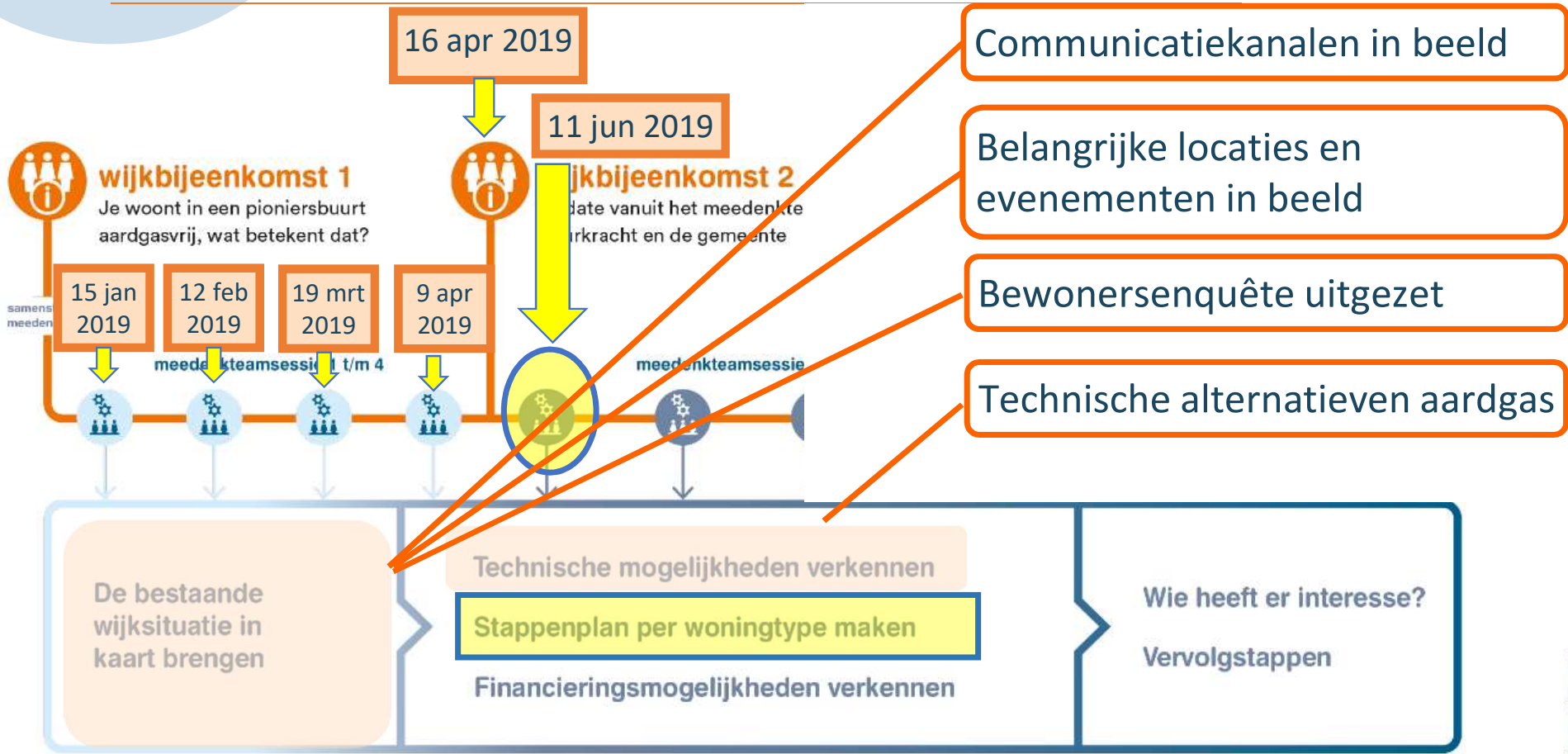
Gaskraan
Groningen
dicht

Nederland
aardgasvrij

➤ wijkplan voor 3 pionierbuurten: 't Ven, Sintenbuurt en Generalenbuurt



Waar staan we nu?



Buurtbijeenkomst 2: evaluatie

buurkracht.

Wat ging goed?

-
-

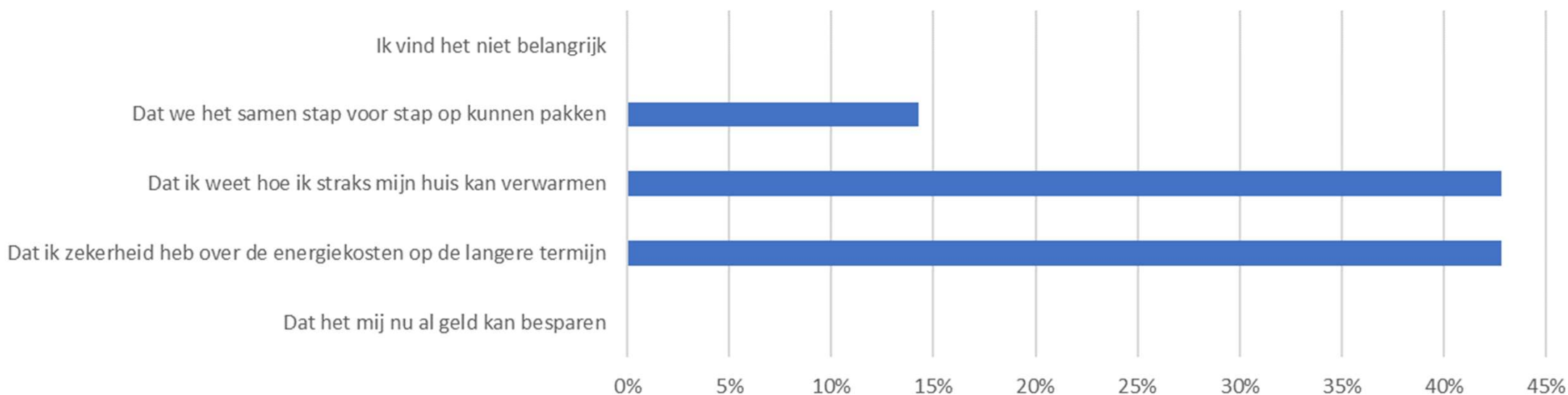
Wat kan beter?

-
-

Bewonerspanel: eerste resultaten

buurkracht.

Wij onderzoeken nu hoe onze buurt aardgasvrij-ready kan zijn in 2030. Wat vind jij het belangrijkste?



- Input voor volgende vraag in aanloop naar Omons?

Update kaarten verstuurd

buurkracht.

aardgasvrij update Generalenbuurt

buurkracht.

- In 2050 moet elk huishouden in Nederland van het gas af zijn.
- Jouw buurtgenoten (het meedenkteam) onderzoeken, in samenwerking met Buurkracht en de gemeente Eindhoven, wat er nodig is voor een aardgasvrije Generalenbuurt.
- Zij maken een buurtplan van bewoners voor bewoners.
- In het overzicht zie je precies waar jouw buurt zit in het proces.
- Kijk op achterzijde wat er de aankomende maand op de planning staat.



de aankomende tijd
op de planning:

*Energieke groet,
Yvette, buurtbegeleider, Generalenbuurt*

Meedenkteam
11 juni gaat het meedenkteam verder met het buurtplan.

Check de uitkomst van de eerste vraag van het bewonerspanel op buurkracht.nl/generalenbuurt.

Enquête
heb jij genoeg informatie? Geef je mening in de enquête op buurkracht.nl/generalenbuurt.

Wat kun jij doen?

- Blijf je graag op de hoogte? Check met regelmaat buurkracht.nl/generalenbuurt en de buurkracht-app.
- Kom ook naar de buurtbijeenkomsten, krijg een update van het meedenkteam en stel al je vragen.
- Wil je af en toe je mening geven? Meld je aan in de buurkracht-app bij bewonerspanel aardgasvrij en ontvang met regelmaat een vraag.

Beste buurtgenoot van
Straatnaam 00
1234 AB DESTAD

<0000123456789=H=ABS123=12*345=12/1=SND
1 / 2 / 345

b.

Kwalitatieve enquête buurtproces

buurkracht.

- Enquête over ervaringen van buurtgenoten over buurtproces aardgasvrij traject
- Resultaten worden benut om buurtproces/communicatie eventueel bij te sturen
- **Tot en met 13 juni as. online**
- Aangekondigd op de updatekaarten + via mail Yvette
- Bericht in de buurkracht-app activiteit bewonerspanel
- **Vraag je buren om de enquête in te vullen**
- **Berichtje op jullie buurtfacebookpagina?**

Buurtplan – concept in voorbereiding

buurkracht.

Het buurtplan is:

- van en voor buurtbewoners
- Een routekaart voor de koopwoningen in de buurt om te komen tot technisch haalbaar en betaalbaar aardgasvrij voorbereid in 2030

In het buurtplan staan ook vragen/onduidelijkheden die voor buurtbewoners nog beantwoord/weg genomen moeten worden in de route naar aardgasvrij voorbereid in 2030. Dit zijn kunnen vragen zijn aan gemeente, het rijk, de markt, financieringsinstanties, etc.

Buurtplan – concept in voorbereiding

Inhoudsopgave

Buurtplan Generalenbuurt

| | | |
|------------|--|--|
| 1 | Voorwoord | |
| 2 | Doel Buurtplan | |
| 3 | Routekaarten aardgasvrij voorbereid in 2030 | |
| 4 | Onze Generalenbuurt | |
| 5 | Alternatieven voor aardgas voor onze buurt..... | |
| 6 | Hoe kunnen we dat betalen? | |
| 7 | Aan de slag in de Generalenbuurt..... | |
| | 7.1 Bewoners interesseren..... | |
| | 7.2 Technische alternatieven..... | |
| | 7.3 Financiële mogelijkheden/ Hoe gaan we dat betalen? | |
| Bijlage 1. | Veel gestelde vragen en antwoorden | |
| Bijlage 2. | Actielijst | |

CONCEPT

Het buurtplan wordt gevuld vanuit de notulen van de sessies, buurt-bijeenkomsten en activiteiten

Buurtplan – concept in voorbereiding

buurkracht.

- Wie wil de veel gestelde vragen en antwoorden tegen lezen?
- Foto van meedenkteam -> wanneer goed moment en welke locatie in de buurt geschikt?

Planning 2^e helft 2019

buurkracht.

- Burendag 28 september (Oranjefonds) **doet Generalenbuurt al mee?**
- Gezamenlijke meedenksessie met 3 buurten-> instructie online platform
- Lancering online tool: **hoe zoveel mogelijk mensen Omons invullen?**
- Hulp via inloopmomenten: **waar, wanneer en wie wil meehelpen?**
- Lancering ervaringsverhalencampagne: **wie heeft al maatregelen genomen en wil meedoen?**
- Warmtecamera-wandeling (moet voldoende koud zijn buiten)
- Behoefte uit meedenkteam 't Ven voor contact met andere meedenkteams **wie wil in contact met meedenkteamleden uit de andere pionierbuurten?**

Buurtplan aardgasvrij – planning VOORSTEL buurkracht.

- | | | |
|-------------------|---|--|
| • 11 jun | meedenksessie | Vorbereiding 2 ^e helft 2019 |
| • begin okt | meedenksessie | Proefdraaien Omons (gezamenlijk) |
| • 22 okt | Buurtbijeekomst 3 | Lancering Omons |
| • eind okt | inloopmomenten | hulp bij invullen Omons |
| • half nov | inloopmomenten | hulp bij invullen Omons |
| • Okt/nov | Warmtecamerawandeling (indien weer het toelaat) | |
| • jan | meedenksessie | uitkomsten Omons in buurtplan |
| • feb | meedenksessie | afronden buurtplan |
| • feb/mrt | Buurtbijeekomst 4 | Presentatie buurtplan |

Einde

buurkracht.

Yvette Marijnissen

Buurtprocesbegeleider aardgasvrij

yvette@buurkracht.nl

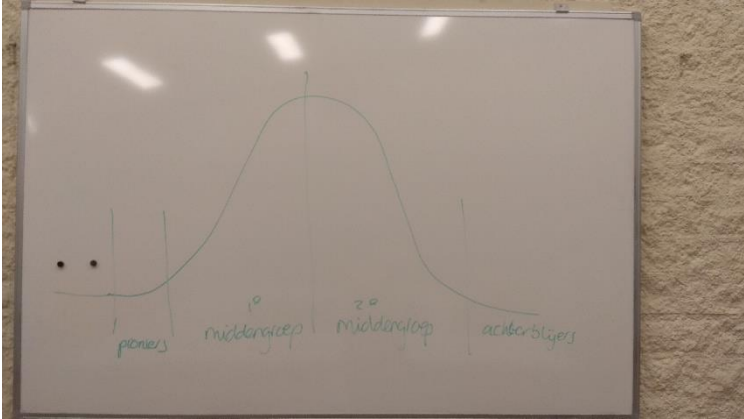
Meedenkteam - notulen 11 juni 2019

Generalenbuurt aardgasvrij voorbereid

| | |
|----------------|--|
| locatie | Uitwijk Gemeenschapshuis, Generaal Pattonlaan 124, 5623 KC Eindhoven |
|----------------|--|

| | |
|------------------|--|
| aanwezig | |
| Aantal personen: | Anny Timmermans, Ciska van Mol, Peter van Mol, F. Keller, Franka Goris, Guuske, Hans Oele, Johan Euson, Michel van den Heuvel, Peter Breimer, Robert Verdaasdonk <i>Afmelding: Ries van Son</i> <i>Gast: Paul Speckens (meedenkteamlid 't Ven aardgasvrij)</i> |
| Buurkracht | Yvette Marijnissen (procesbegeleider) |

| agenda | uitleg onderdeel |
|-----------------------------|---|
| 1. Welkom | Yvette opent de vergadering. |
| 2. Waar staan we nu? | <p>Yvette licht de sheets toe.</p> <p>Buurbijeenkomst 2 – evaluatie</p> <p><i>Wat ging goed?</i></p> <ul style="list-style-type: none">Hoge opkomst: ca. 60 buurtbewoners. Francis vraagt zich wel af of we de overige buurtbewoners die er niet waren wel voldoende bereiken. Yvette licht met een grafiek toe dat in langdurige veranderprocessen (wat dit traject van aardgasvrij voorbereid ook is) mensen op verschillende momenten aanhaken. (voor grafiek, zie foto hieronder) In het eerste deel van het veranderproces haakt een kleine groep voorlopers/pioniers aan (het meedenkteam). Later in het veranderproces haakt de middengroep aan (de vroege middengroep en de late middengroep) en pas als deze groepen zijn aangehaakt, volgen op het laatst de achterblijvers. De middengroep haakt aan nadat aan een aantal voorwaarden is voldaan en dat is onder andere zekerheid vanuit overheid (na tekenen van het klimaatakkoord en antwoorden over betaalbaarheid komt er meer zekerheid) en als andere mensen hen al zijn voor gegaan in het nemen van maatregelen (die groep is nu nog klein in de Generalenbuurt, maar zal groeien). Het meedenkteam en het aantal buurtbewoners op de buurtbewoners is dus passend bij de fase van het traject waar we nu in zitten. Wanneer collectieven worden gevormd en steeds meer burens de eerste stappen naar maatregelen zetten (en dan is ook meer bekend over het Klimaatakkoord), zal de groep burens die aanhaakt verder groeien. |

| agenda | uitleg onderdeel |
|---|---|
| |  <p><i>Wat kan beter?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bewoners die de buurtbijeenkomst bezoeken beginnen weer opnieuw met vragen als "waarom moet de gaskraan dicht?" terwijl het meedenkteam al verder is in het proces. • Bewoners met hakken in het zand en vragen "wat gaat het kosten?" • Idee voor Buurtbijeenkomst 3: 1 of 2 bewoners die al maatregelen in huis hebben genomen, hierover zelf laten vertellen aan de buurtbewoners <p>Bewonerspanel 1^e resultaten Het meedenkteam heeft op dit moment geen vraag voor het bewonerspanel.</p> <p>Updatekaarten Updatekaarten zijn verstuurd en belanden vrijdag 7 juni bij bewoners koopwoningen thuis in de brievenbus. Hans geeft aan dat hij en zijn burens de updatekaart nog nooit ontvangen hebben. Yvette gaat uitzoeken wat er voor deze adressen mis gaat bij de bezorging van de updatekaart.</p> |
| <p>3. Kwalitatieve enquête buurtproces aardgasvrij traject</p> | <p>Vrijdag ontvangen alle meedenkteamleden een mail van Yvette met de link naar de kwalitatieve enquête. De enquête is ook aangekondigd op de updatekaarten en er staat een link naar de enquête op de buurtpagina www.buurkracht.nl/generaalenbuurt.</p> <p>De enquête kan een week lang online ingevuld worden tot en met 13 juni. De resultaten worden gebruikt om de communicatie vanuit Buurkracht beter te laten aansluiten bij de behoeften van de buurtbewoners. Yvette vraagt de aanwezigen de link naar de enquête door te sturen naar je burens, als je bijvoorbeeld met je burens in een app-groepje zit.</p> |
| <p>4. Buurtplan concept</p> | <p>Vormgever werkt de notulen van de afgelopen sessies uit in een concept buurtplan dat meer gaat leven. Yvette streeft ernaar dit de volgende meedenksessie te kunnen laten zien.</p> <p>De notulen van de meedenksessies zullen daarna vervangen worden door elke keer een meer gevulde versie van het buurtplan.</p> <p>Johan geeft zich op om de veel gestelde vragen en antwoorden die buurkracht aan het opstellen is, tegen te lezen vanuit perspectief van de bewoner. Yvette zal uit elk meedenkteam</p> <p>Van de andere twee buurten ook 1 meedenkteamlid werven die de veel gestelde vragen en antwoorden wil tegenlezen.</p> <p>Suggestie voor locatie foto meedenkteam is voor de school of tegenover Brabantsch Binnenhuis aan de Generaal Coenderslaan.</p> |

| agenda | uitleg onderdeel |
|---|---|
| <p>5. Planning 2e helft 2019</p> | <p>Burendag Yvette vraagt of de Generalenbuurt dingen organiseert op de landelijke burendag op 28 september (initiatief van Douwe Egberts en Oranje Fonds). Bij de school zijn er vaak activiteiten. Meedenkteam ziet in deze fase van het aardgasvrij voorbereid traject niet direct aanknopingspunten om daarmee iets op burendag te doen.</p> <p>Lancering Omons</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit wordt in het najaar verwacht. Oplevering buurtplan verschuift daardoor van einde dit jaar naar maart 2020. • Meedenkteamleden willen voor lancering van Omons al een speelversie/demo zien. • Inloopmomenten voor uitleg Omons aan buurtgenoten door meedenkteamleden is op avonden/zaterdagochtend vanuit meedenkteam een optie. <p>Communicatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tip: nu al communicatie insteken op vervolg van collectieven. Dat haalt de tijdelijkheid en de vrijblijvendheid eruit. • Johan geeft aan de veel gestelde vragen en antwoorden te willen tegenlezen (onder voorbehoud dat dit te zijner tijd ook nog in zijn planning past). <p>Ervaringsverhalencampagne Meerdere meedenkteamleden hebben al maatregelen in huis genomen (Francis, Robert) of voeren binnenkort maatregelen uit (Peter en Ciska).</p> <p>Buurtbijeenkomst 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Al voor buurtbijeenkomst 4 wil meedenkteam tijd benutten om collectieven voor te bereiden. In eerste instantie collectieven voor isolatie: spouwmuurisolatie en dakisolatie. |
| <p>6. Vervolg en afsluiting</p> | <p>Vanwege de opgeschoven lancering van Omons naar het najaar, kan het zijn dat enkele data van de meedenksessies na de vakantie wijzigen. Yvette doet haar best om hier voor de zomervakantie duidelijkheid over de geven. Afgesproken wordt om de meedenksessies vanaf nu maximaal 2-3 maanden vooruit te plannen.</p> |

| wat is er nog meer besproken |
|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Momenteel is de gemeente bezig in de buurt met het vervangen van de gasleidingen. • Francis geeft aan dat zij al maatregelen in haar woning al heeft genomen en tipt de duurzaamheidslening van svn: https://www.svn.nl/gemeente/Eindhoven • Proefwoning Woningcorporatie Trudo: in de Sintenbuurt is woningcorporatie Trudo een van hun huurwoningen aan het renoveren tot een aardgasvrije woning. Deze woning is na de zomer te bezoeken. Yvette vraagt of het meedenkteam interesse heeft om deze woning te bezoeken na de zomer. De aanwezigen geven aan dit liever meer in de buurt te doen, bijvoorbeeld als een soortgelijke voorbeeldwoning is in de nabijgelegen buurten Oude Gracht (woonbedrijf?) of Eckart. |

| vraag en antwoord meedenkteam | |
|---|---|
| vraag | Antwoord |
| Waar kunnen we een beeld krijgen van wat een warmtecamera-wandeling inhoudt? | Verslagen van de warmtecamera-wandeling van 't Ven en de Sintebuurt geven hiervan een beeld. Deze kun je terugvinden op hun buurtpagina's www.buurkracht.nl/tven en www.buurkracht.nl/sintebuurt , naar beneden scrollen op de buurtpagina's onder "verslagen van activiteiten" |
| Hoe is Enexis aan het voorsorteren op deze ontwikkeling van aardgasvrij | Wordt nagevraagd bij de gemeente |
| In welke andere buurten zijn al isolatie acties gehouden via de Buurkracht 1.0 aanpak en bij welke partijen zijn hiervoor offertes aangevraagd? | Yvette vraagt na |

| wat is er besloten | |
|---------------------------|------------------------|
| besluiten | volgt actie J/N |
| | |

| wat zijn de actiepunten | | | |
|--|-----------------------|------------------------------|--|
| actiepunt | wie | wanneer | status |
| Het meedenkteam wil graag meer horen over de nieuwste technische ontwikkelingen op het gebied van alternatieven voor aardgas (TU/e?). Kijken of we dit in een van de meedenksessies kunnen inpassen. | Yvette | Voor volgende meedenk sessie | De technische ontwikkelingen die relevant zijn om de komende 10 jaar met de hele buurt aardgasvrij te kunnen worden, zijn in meedenksessie 2 gepresenteerd. De overige technische ontwikkelingen zijn de komende 10 jaar niet een technisch en financieel haalbaar alternatief voor heel de Generalenbuurt. Het buurtplan heeft de focus op de komende 10 jaar en daarom is dit actiepunt niet relevant om verder te onderzoeken voor het opstellen van het buurtplan. |
| In routekaarten meenemen: wat is het maximaal haalbare per woning | Yvette en meedenkteam | Feb/Mrt/apr | Opgenomen in meedenksessies voor routekaarten |
| Hoe kan het meedenkteam meer uitzoeken over bijvoorbeeld verschillende types isolatiematerialen? | Yvette en meedenkteam | Mrt/apr | Dit kan het meedenkteam zelf uitzoeken in bijvoorbeeld een commissie. |
| Het meedenkteam wil graag dat de gebiedscoördinator van de gemeente bij de sessies aanwezig is. Yvette zal Erika uitnodigen voor de volgende sessies. | Yvette | Mrt/apr | Erika is 16 april op Buurtbijeenkomst 2 aanwezig. <i>Wegens ziekte kon Erica er niet bij zijn. Ik benader haar om te vragen of zij de volgende buurtbijeenkomst kan aansluiten.</i> |
| Eén van de Vve's noemt dat zij drie blokken hebben (resp. 18, 18 en 24 | Yvette/Roozbeh | apr | Aparte afspraak met de VvE's wordt gepland |

| wat zijn de actiepunten | | | |
|---|---|----------------|--|
| actiepunt | wie | wanneer | status |
| appartementen). De 3 blokken hebben totaal één fatsoenlijk ketelhuis. De huidige ketels hebben levensduur tot 2028. Kan onderzocht worden (bijv. via een afstudeerproject) of een collectief alternatief vanaf 2028 hier mogelijk is? | | | voorafgaand aan de meedenksessie in september om te kijken of er mogelijkheden zijn om deze verzoeken in dit traject mee te nemen. Yvette lust Hans ook hierbij in. |
| Kunnen onderwijsinstellingen betrokken worden bij dit traject? | Yvette/ Roosbeh | apr | Vraag staat uit bij de gemeente |
| Sessies aankondigen op de facebookpagina van de buurt. (<i>Buurkracht zal zorgen voor een bericht dat de eigenaar van de facebookpagina kan posten</i>) | Yvette/ eigenaar buurt- pagina | apr | Bericht verstuurd naar mailcontact van facebook pagina Stichting Generalenbuurt stichting@generalenbuurt.info |
| Voor buurtbijeenkomst 16 april meenemen: <ul style="list-style-type: none"> 1 geprinte set van alle verslagen en presentaties van de afgelopen meedenksessies en buurtbijeenkomst voor bij hun (sta)tafel 'De meedenksessies: wat hebben we tot nu toe gedaan?' Print A3 vel met enkele uitkomsten bewonersenquête Laptop meenemen voor laten zien website, app, bewonerspanel voor (sta)tafel 'Op de hoogte blijven' | Yvette | 16 april | Afgerond |
| | Yvette | 16 april | Afgerond |
| | Yvette | 16 april | Afgerond |
| 19.45u aanwezig op locatie buurtbijeenkomst i.v.m. bemannen (sta)tafel | Ries, Franka en Guus | 16 april | Afgerond |
| Navragen: Welk bouwjaar wordt bij Omons als basis gebruikt? M.a.w. uit welke bron put Omons voor het bouwjaar van de woning? Wanneer wij ons energielabel opvragen dan staat hier namelijk dat het bouwjaar van de woning 1965 is, terwijl het werkelijk bouwjaar van onze woning 1966 is | Yvette | april | Bouwjaar van de woning in Omons is het bouwjaar van de woning volgens de BAG-data (BAG=Basisregistraties adressen en gebouwen). Voor het energielabel gebruikt Omons de gegevens van RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Voor meer informatie over bouwjaar en energielabel en wat je kunt doen als je van mening bent dat het bouwjaar op je energielabel niet klopt, kijk op: https://imbag.github.io/praktijkhandleiding/artikelen/welke-rol-speelt-het-bouwjaar-bij-het-toekennen-van-een-energielabel |
| Check of meegenomen kan worden in Omons: <ul style="list-style-type: none"> Isoleren van trappenhallen, levert dat wat op? Kan inzichtelijk gemaakt worden als | Yvette | april | Dit kan niet in Omons worden meegenomen. Wel kan dit uitgezocht worden door bijvoorbeeld een commissie van het |

| wat zijn de actiepunten | | | |
|---|-------------|-------------------|--|
| actiepunt | wie | wanneer | status |
| je al wat gedaan hebt, wat de gevolgen zijn van evt. nieuwe maatregelen. Bijv. bij isolatie: moet je oude isolatie dan slopen? | | | meedenkteam. Wie heeft daar interesse in? |
| Meenemen in buurtplan als aandachtspunt: elektriciteitsnet ligt er al vanaf de bouw, is dat wel geschikt voor het "alles-elektrisch"-concept als alternatief voor aardgas? Dat moet nagekeken worden. | Meedenkteam | | Wordt in buurtplan meegenomen |
| Checken: voor het invullen van Omons als dat wordt aangekondigd op de update-kaart kunnen we dan QR-code opnemen op updatekaart? | Yvette | April/ mei | Nagevraagd. We kunnen een QR-code op de updatekaart printen. Echter Omons is niet toegankelijk via mobiele telefoons. Het printen van een QR-code op de update-kaart wekt te de indruk dat Omons wel per mobiele telefoon bereikbaar is, dus is het helaas niet handig om Omons op de updatekaart aan te kondigen via een QR-code. |
| Na het invullen van Omons via een steekproef bij een aantal typische woningtypen voor de Generalenbuurt in de woning kijken in hoeverre we het advies uit Omons nog verder kunnen aanscherpen. | Yvette | Na Omons invullen | Vraag staat uit bij gemeente |
| Yvette gaat uitzoeken wat er voor deze adressen mis gaat bij de bezorging van de updatekaart. | Yvette | juni | Uitgezocht. De adressen stonden nog als huurwoning geregistreerd (deze status wordt in het adressenbestand niet dagelijks geactualiseerd maar 1x per jaar). Adressen die het betref zijn toegevoegd in de mailinglijst van de updatekaart en de gemeente is aan het uitzoeken of dezelfde situatie voor nog meer adressen in de Generalenbuurt speelt. |
| Bij voorbereiding buurtbijeenkomst 3 meenemen als idee: 1 of 2 bewoners die al maatregelen in huis hebben genomen, hierover zelf laten vertellen aan de buurtbewoners | Meedenkteam | okt | |
| Meedenkteamleden willen voor lancering van Omons al een speelversie/demo zien. Checken of dit mogelijk is. | Yvette | jun | |
| Overzicht (A4) met welke de basis in Omons zit (bijv. per type woning betonnen of houten vloer?) | Yvette | jun | |
| Kan het meedenkteam de tijd tot de lancering van Omons (sep/okt) | Yvette | jun | |

| wat zijn de actiepunten | | | |
|---|------------|----------------|---------------|
| actiepunt | wie | wanneer | status |
| gebruiken voor het voorbereiden van de collectieven? | | | |
| In welke andere buurten zijn al isolatie acties gehouden via de Buurkracht 1.0 aanpak en bij welke partijen zijn hiervoor offertes aangevraagd? | Yvette | jun | |

Bijlagen bij verslag

- 20190611. Presentatie Buurkracht - Meedenkteam Generalenbuurt - sessie 5